

รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์

Product Cost Management Model for Product Processing Group Organic Agriculture in Surin province

ภัทรพร สระศรี^{1*} ลภัสรา หอมคำ² อารีรัตน์ สมานคุณณี³
และเสาวนีย์ ปรางค์ชัยกุล⁴

Pattaraporn Srasri^{1*}, Lapatrada HomKham², Areerat Samandusanee³
and Saowanee Prangchaikul⁴

Received : March 13, 2024; Revised : July 30, 2024; Accepted : August 2, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ และสามารถทำให้วิสาหกิจชุมชนดำรงอยู่ต่อไปได้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹⁻⁴สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Accounting major Faculty of Management Science Surindra Rajabhat University Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : Pattaraporn.ri2511@gmail.com

Citation : Srasri, P. (2024). Product Cost Management Model for Product Processing Group

Organic Agriculture in Surin province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(3) : 285-300; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีสถานภาพเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีระยะเวลาการดำเนินการกลุ่ม ระหว่าง 1-5 ปี สมาชิกแต่ละกลุ่มมีจำนวน 31 คนขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 20,000 บาท และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มต่ำกว่า 10,000 บาท การบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ ด้านการผลิต วัตถุดิบส่วนใหญ่ผลิตเองและรับซื้อจากสมาชิกในกลุ่มและคนในชุมชน มีค่าแรงงานที่เกิดจากกระบวนการแปรรูปจ่ายให้กับสมาชิกในกลุ่มและภายนอกกลุ่ม มีค่าใช้จ่ายในการผลิตส่วนใหญ่เป็นค่าสาธารณูปโภค และการบริหารจัดการกลุ่มยังเป็นแบบหลวมๆยังไม่เป็นระบบ มีเพียงบางกลุ่มที่จัดทำบัญชี แต่ยังทำไม่ต่อเนื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์นั้น กลุ่มควรเน้นเรื่องโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นระบบ มีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อทราบผลประกอบการที่แท้จริง มีเครือข่ายการผลิต การแปรรูป และการตลาด พัฒนาทักษะบุคลากรทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการขาย มีการนำเทคโนโลยีที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ อันนำไปสู่การลดรายจ่ายและสร้างรายได้เพิ่ม

คำสำคัญ (Keywords) : รูปแบบ, เกษตรอินทรีย์, การบริหาร, ต้นทุนผลิตภัณฑ์

Abstract

Research on cost management models for processed organic products Surin Province have a purpose 1) To study the problem and obstacles in cost management of processed organic products. Surin Province 2) to study the model of product cost management in the organic agricultural product processing group. Surin Province 3) To develop a product cost management model for the organic product processing group in Surin Province. The concept is to develop a cost management model for processed organic products. Surin Province and can make community enterprises continue to exist. Tools used in the research include interviews, focus groups. and a questionnaire on the needs of developing a cost

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

management model for processed organic products. Surin Province Descriptive statistics were used to find percentages, means, and standard deviations.

The results of the study found that the majority were female. Are over 50 years of age and have completed less than high school. Most of them have status as members of the group. The duration of group operations is between 1-5 years. Each group has 31 or more members. The average monthly income of most groups is less than 20,000 baht, and the group's average monthly expenses are less than 10,000 baht. Product cost management of the organic product processing group in Surin Province. In terms of production, most of the raw materials are produced ourselves and purchased from group members and people in the community. There are labor costs resulting from the privatization process paid to group members and outside the group. Most of the production expenses are utility expenses and group management is still loose and not systematic. There are only some groups that do accounting. But still not doing it continuously The development of a product cost management model for the organic product processing group in Surin Province is The group should focus on a systematic management structure. Accurate, complete accounting is prepared regularly and continuously in order to know the true operating results. There is a production, processing, and marketing network. Developing personnel skills in production, processing, and sales. Necessary technology is applied to reduce costs and create added value to products. Which leads to reducing expenses and creating more income.

Keywords : Format, Organic farming, Management, Product costs

บทนำ (Introduction)

การบริหารต้นทุนถือเป็นกลยุทธ์ที่มีความสำคัญ เป็นปัจจัยที่ชี้ขาดความคงอยู่ขององค์กร เพราะต้นทุนที่ต่ำว่าย่อมหมายถึงประสิทธิภาพของการแข่งขัน ยิ่งการแข่งขันมีความรุนแรงมาก

Citation : Srasri, P. (2024). Product Cost Management Model for Product Processing Group

griculture in Surin province. **Journal of Local Governance and Innovation**. 8(3) : 285-300; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

เท่าใด ใครที่มีกลยุทธ์ที่ดีกว่าย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า ดังนั้นต้นทุนไม่ได้เป็นเพียงแค่ตัวเลขเท่านั้นแต่ยังเป็นการแสดงถึงระดับความสามารถในการบริหารจัดการขององค์กรนั้นด้วย การคำนวณต้นทุนในการวิเคราะห์กิจกรรมต่างๆทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อยของกระบวนการผลิตจะสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของกิจกรรมการผลิต(กนกวรรณ กิ่งผดุง และ สุจินต์ วุฒิชัยวัฒน์, 2560) สภาพการแข่งขันทางการค้าทำให้องค์กรส่วนใหญ่ต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และรูปแบบการผลิตและการบริหารให้ยืดหยุ่นตามสภาพการตลาด จึงก่อให้เกิดแนวคิดของการบริหารต้นทุนด้วยการนำกลยุทธ์การบริหารต่าง ๆ มาปรับใช้เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบถึง จุดเด่น จุดด้อย ในการปฏิบัติงาน รวมถึงการคาดการณ์โอกาสในด้านการทำกำไรและมองหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารจึงให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร การกำหนดราคาสินค้ามีความสำคัญเนื่องจากราคาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า ถ้ากำหนดราคาไว้มากเกินไปก็จะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง แต่ถ้ากำหนดราคาต่ำเกินไปก็จะทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดลงหรืออาจทำให้ขาดทุนได้ กิจกรรมที่หวังผลกำไรจึงหันมาให้ความสำคัญกับการบริหารต้นทุนเพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในสถานการณ์แข่งขันในปัจจุบัน(กิตติยา ปริญญาสุรเดช จตุรวิทย์ ศศิธรานนท์ และฉนวนพ สืบพิลา, 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้แนวคิดต้นทุนการบริหารไปประยุกต์ใช้ในลักษณะที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารต้นทุนผลิตแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันในตลาด รู้จักใช้วิธีการวิเคราะห์วางแผนต้นทุนที่ถูกต้องและเหมาะสมทันต่อสถานการณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จังหวัดสุรินทร์ มีการดำเนินโครงการส่งเสริมด้านเกษตรอินทรีย์ มีการปลูกข้าวอินทรีย์ และยกระดับการปลูกข้าวไปสู่ข้าวคุณภาพตามมาตรฐาน GAP ข้าวอินทรีย์ถือเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรฯ ที่มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง ร่วมกันบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มอำนาจต่อรองทางการตลาด โดยกระทรวงเกษตรฯ จะสนับสนุนด้านองค์ความรู้ในการเพิ่มผลผลิต เมล็ดพันธุ์คุณภาพดี ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมาช่วยในการผลิต โดยจัดทำแปลงสาธิตเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้เกษตรกรมาร่วมปรับเปลี่ยนสู่การทำนาในรูปแบบใหม่ และบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนให้การดำเนินงานในพื้นที่เกิดผลเป็นรูปธรรม เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการเกษตรสมัยใหม่เพื่อการพัฒนาระบบการผลิตให้แก่กลุ่มสมาชิก เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์ข้าว

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

อินทรีย์ โดยการนำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ เพิ่มสมรรถนะในการบริหารจัดการการผลิตแบบครบวงจร และการจัดการด้านการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตคุณภาพได้ในราคาสูงกว่าราคาตลาด และสามารถนำไปสู่การบริหารต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำเภอท่าตูมและอำเภอยะรังบุรี จังหวัดสุรินทร์ เป็นแหล่งผลิตเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญอีกแห่งของทุ่งกุลาร้องไห้ มีผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่มีชื่อเสียงมาก และประชาชนมีการรวมกลุ่มแปรรูปหรือต่อยอดผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จำนวนมาก แต่หลากหลายกลุ่มเผชิญปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ ต้นทุนการผลิตสูง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาค้นคว้าถึงรูปแบบบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารต้นทุน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนแก่ชุมชนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงผสมผสาน คือ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- (1)การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบสภาพปัญหา และอุปสรรคการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ วิธีการที่ผู้วิจัยใช้คือ ศึกษาจาก

เอกสารจากห้องสมุดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากการสังเกต การสนทนากลุ่ม และการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ อำเภอท่าตูมและอำเภอยะชุมนุญ จังหวัดสุรินทร์ ใช้วิธีเจาะจง จำนวน 8 กลุ่ม ประกอบด้วยประธานวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ชาวคิดคิดทุกขลา ประธานวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีโนนทองหลวง ประธานวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวคุณภาพดีนาแปลงใหญ่บ้านบ่อแก ประธานวิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวอินทรีย์บ้านโนนทอง ประธานวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านโนนทอง ประธานวิสาหกิจชุมชนผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพตำบลหนองเรือ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีเมืองแกลง และประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนทุกขลา เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล คือ ทำหนังสือแจ้งผู้นำชุมชน และสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจกับชุมชนโดยใช้เวลา 1 สัปดาห์ พร้อมกับสังเกตสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวม บริบททางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี สัปดาห์ที่ 2-3 ลงพื้นที่เก็บข้อมูลสัมภาษณ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ อำเภอท่าตูมและอำเภอยะชุมนุญ จังหวัดสุรินทร์

(2) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้คือ เกษตรกรกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ อำเภอท่าตูมและอำเภอยะชุมนุญ จังหวัดสุรินทร์ คัดเลือกโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ อำเภอท่าตูม และ อำเภอยะชุมนุญ จำนวน 8 กลุ่ม 240 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์ โดยมีมาตราประมาณค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปซึ่งมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีลักษณะแบบมาตราประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ตอนที่ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ซึ่งมีลักษณะแบบมาตราประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ตอนที่ 4) แบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Question) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดการบริหารต้นทุน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยพร้อมคณะ ลงพื้นที่ไปแจกแบบสอบถามด้วยตัวเอง พร้อมรอเก็บแบบสอบถามให้ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อนำกลับมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูล และ

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

สถิติที่ใช้ นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ กำหนดค่าตัวแปรด้วยสัญลักษณ์และค่าต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่1) เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติ ความถี่ และร้อยละ ตอนที่ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50-5.00	หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษา พบว่า บริบทโดยรวม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีสถานภาพเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีระยะเวลาการดำเนินการกลุ่มระหว่าง 1-5 ปี สมาชิกแต่ละกลุ่มมีจำนวน 31 คนขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มส่วนใหญ่ต่ำกว่า 20,000 บาท และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มต่ำกว่า 10,000 บาท ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง 1) ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากอุปกรณ์การผลิต การแปรรูปบางอย่างไม่ต้องส่งไปผลิตภายนอก จึงเกิดทั้งต้นทุนการแปรรูปและต้นทุนการขนส่ง 2) ปัญหาด้านแรงงาน แรงงานที่มีทักษะมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาที่การทำงานล่าช้า ต้นทุนแรงงานสูง 3) ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและสภาพอากาศ จากปัญหาเรื่องฝนไม่ตกตามฤดูกาลก่อให้เกิดภัยแล้ง ทำให้ต้องหว่านข้าวหลายครั้งเพิ่มต้นทุนการซื้อพันธุ์ข้าว ตัดต้นข้าวหลายครั้งเพื่อทำลายวัชพืชซึ่งมีจำนวนเยอะจากความแห้งแล้ง ต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์โดยรวมจึงสูงขึ้น แต่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาผลิตภัณฑ์ได้ 4) ปัญหาด้านเงินทุน กลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนและเงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรที่จำเป็นไม่เพียงพอ โดยเฉพาะเงินลงทุนในการซื้ออุปกรณ์เพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 5) ปัญหาด้านการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสมาชิก ซึ่งสมาชิกโดยส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีในการบริหารงานของกรรมการบริหารกลุ่มทั้งด้านความโปร่งใส และความรู้ความสามารถ 6) ปัญหาด้าน

Citation : Srasri, P. (2024). Product Cost Management Model for Product Processing Group

agriculture in Surin province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(3) : 285-300; DOI :

<https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

บุคลากร บุคลากรยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม และ ทักษะด้านการนำเทคโนโลยีเพื่อมาประยุกต์ใช้ 7) ปัญหาด้านการจัดทำบัญชี กลุ่มยังขาดหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี ทั้งด้านรับและด้านจ่าย อาทิเช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบแจ้งหนี้ ใบกำกับภาษี อีกทั้งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำบัญชียังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี สมุดบัญชีและแบบฟอร์มการบันทึกบัญชีมีจำนวนมากเกินไปก่อให้เกิดการสับสน

บริบทการดำเนินงานของกลุ่ม ด้านการบริหารต้นทุนการผลิตภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.14 และรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยกลุ่มมีการผลิตวัตถุดิบเองเพื่อใช้ในการแปรรูปโดยส่วนใหญ่ ในกรณีที่กลุ่มมีวัตถุดิบไม่เพียงพอจะรับซื้อจากสมาชิกมากกว่าซื้อจากชุมชนอื่น กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบเพื่อใช้ในการแปรรูปในจำนวนที่ไม่มากนัก และกลุ่มค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัตถุดิบเพียงเล็กน้อย มีการจ้างแรงงานจากสมาชิกในกลุ่มเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยส่วนใหญ่ อาจมีการจ้างแรงงานนอกกลุ่มบ้างแต่เป็นคนในท้องถิ่น และอาจมีการจ้างแรงงานนอกท้องถิ่นในงานที่คนในท้องถิ่นทำไม่ได้เนื่องจากอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น การจ้างแยกเศษวัสดุออกจากข้าวเปลือก หรือเช่าเครื่องคัดแยกวัตถุดิบพร้อมคนคุมเครื่อง เป็นต้น การบริหารค่าใช้จ่ายในการผลิต กลุ่มมีการจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต และมีการจ้างผู้ควบคุมการผลิตบ้างในกรณีที่สมาชิกในกลุ่มทำไม่ได้ มีการใช้ทรัพยากรหรืออุปกรณ์การผลิตร่วมกันเพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต กลุ่มมีการคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์แปรรูป รวมทั้งสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆบ้างในบางรายการ ดังตารางที่ 1

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนการผลิต

การบริหารต้นทุนการผลิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารวัตถุดิบ			
1. กลุ่มมีการผลิตวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูป	4.05	.907	มาก
2. กลุ่มมีการซื้อวัตถุดิบจากสมาชิกเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูป	3.70	.943	มาก
3. กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูปอย่างเพียงพอ	3.32	1.068	ปานกลาง
4. กลุ่มมีการซื้อวัตถุดิบจากชุมชนอื่นเพื่อนำมาใช้ในการแปรรูป	3.04	1.244	ปานกลาง
5. กลุ่มมีการจ่ายค่าขนส่งวัตถุดิบเอง	2.82	1.297	ปานกลาง
รวม	3.38	.712	ปานกลาง
ด้านการบริหารแรงงาน			
1. กลุ่มมีการจ้างแรงงานสมาชิกภายในกลุ่มในการแปรรูป	3.43	1.194	ปานกลาง
2. กลุ่มมีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายในท้องถิ่นในการแปรรูป	2.63	1.193	ปานกลาง
3. กลุ่มมีการจ้างแรงงานจากบุคคลภายนอกท้องถิ่นในการแปรรูป	2.17	1.209	น้อย
รวม	2.74	.943	ปานกลาง
ด้านการบริหารค่าใช้จ่ายในการผลิต			
1. กลุ่มมีการจ่ายค่าวัสดุที่ใช้ในกระบวนการแปรรูป เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น	3.64	.980	มาก
2. กลุ่มมีการใช้ทรัพยากรหรืออุปกรณ์การผลิตร่วมกัน	3.64	1.005	มาก
3. กลุ่มมีการจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ที่ใช้ในระหว่างขั้นตอนการแปรรูป	3.34	1.145	ปานกลาง
4. กลุ่มมีการคิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต	2.94	1.251	ปานกลาง
5. กลุ่มมีการจ้างผู้ควบคุมการผลิต	2.92	1.355	ปานกลาง
รวม	3.29	.845	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.14	.699	ปานกลาง

เป็นตารางแสดงการบริหารต้นทุนการผลิตของกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย $(\bar{X}) = 3.55$ และรายด้านทั้งด้านการบริหารจัดการ และด้านบัญชีการเงิน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการตลาดอยู่ในระดับปานกลาง โดยบริบทการดำเนินงานของกลุ่ม ด้านต้นทุนการบริหารจัดการ กลุ่มมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย ทั้งการจำหน่าย

Citation : Srasri, P. (2024). Product Cost Management Model for Product Processing Group

agriculture in Surin province. *Journal of Local Governance and Innovation*. 8(3) : 285-300; DOI :

<https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

ผ่านงานแสดงสินค้า ที่เมืองทองธานี การจัดจำหน่ายผ่านกิจกรรมที่ทางจังหวัด ทางอำเภอจัดขึ้นใน เทศกาลต่างๆ การจำหน่ายผ่านออนไลน์ การจำหน่ายผ่านเครือข่าย และการจำหน่าย ณ ที่ ประกอบการของกลุ่ม กลุ่มมีค่าใช้จ่ายด้านบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ จ่ายค่า โฆษณาประชาสัมพันธ์บ้าง มีค่าใช้จ่ายในการออกงานแสดงสินค้า และจ่ายค่าตอบแทนให้สมาชิกไป ขายสินค้า มีจัดทำบัญชี รับ – จ่าย แบบง่าย บันทึก รายการรับ รายการจ่าย ยอดคงเหลือ ยอด สินค้า ยอดเงินกู้ เป็นต้น กลุ่มมีการจ่ายค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนาให้กรรมการและสมาชิกเพื่อ พัฒนาตนเอง จ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางออกนอกพื้นที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายสวัสดิการต่าง ๆ ให้ สมาชิก เช่นเงินช่วยเหลือ เงินปันผล เป็นต้น แต่โครงสร้างองค์กรไม่ชัดเจนทำให้การแบ่งอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบไม่ชัดเจนไปด้วย อีกทั้งบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหาร จัดการ ดังตารางที่ 2

การบริหารต้นทุนการจัดการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดการการตลาด			
1. กลุ่มมีการจ่ายค่าบรรจุภัณฑ์	3.83	.876	มาก
2. กลุ่มมีช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย	3.68	1.071	มาก
3. กลุ่มมีการจ่ายค่าใช้จ่ายในการออกงานแสดงสินค้า	3.50	1.168	ปานกลาง
4. กลุ่มมีการจ่ายค่าตอบแทนการขายให้สมาชิกในกลุ่ม	3.17	1.276	ปานกลาง
5.กลุ่มมีค่าใช้จ่ายด้านการโฆษณา ประชาสัมพันธ์	3.14	1.299	ปานกลาง
รวม	3.46	.844	ปานกลาง
ด้านการจัดการการเงินและบัญชี			
1. กลุ่มมีการจัดทำบัญชีต้นทุนขายเพื่อกำหนดราคาขาย	3.77	1.067	มาก
2. กลุ่มมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	3.76	1.070	มาก
3. กลุ่มมีการจัดทำบัญชีต้นทุนผลิตภัณฑ์	3.60	1.133	มาก
4. กลุ่มมีการจัดทำงบการเงินที่เกี่ยวข้อง	3.51	1.186	มาก
รวม	3.65	1.024	มาก

ด้านการบริหารจัดการ

1. กลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนาให้กรรมการ/3.79	1.004	มาก	
สมาชิกไปปฏิบัติหน้าที่นอกพื้นที่			
2. กลุ่มมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อลดต้นทุนการ3.78	1.322	มาก	
บริหาร			
3. กลุ่มมีการจ่ายค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนาให้3.55	1.359	มาก	
กรรมการและสมาชิก			
4. กลุ่มมีค่าใช้จ่ายสวัสดิการสมาชิก	3.52	1.338	มาก
5. กลุ่มมีการจ่ายค่าขนส่งสินค้า	3.46	1.234	ปานกลาง
6. กลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้าคงเหลือ	3.43	1.352	ปานกลาง
7. กลุ่มมีการจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิก	3.21	1.414	ปานกลาง
รวม	3.53	.962	มาก
รวมทุกด้าน	3.55	.812	มาก

การพัฒนารูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จังหวัดสุรินทร์ ทั้งด้านการผลิตและการบริหารจัดการ โดยกลุ่มควรเน้นเรื่องโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นระบบ มีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน สม่าเสมอและต่อเนื่อง สามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ สะท้อนข้อมูลที่แท้จริงที่ทำให้สมาชิกและกรรมการทุกคนในกลุ่มสามารถเข้าใจร่วมกันได้ มี เครือข่ายการผลิต การแปรรูป และการตลาด บุคลากรมีทักษะด้านการผลิต การแปรรูป และการ ขยาย มีการนำเทคโนโลยีที่จำเป็นมาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ อัน นำไปสู่การลดรายจ่ายและสร้างรายได้เพิ่ม

ดังนั้นการลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้จึงเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถนำไปปรับใช้ให้เข้า กับสถานการณ์ในปัจจุบันโดยเฉพาะการเข้าใจต้นทุนการผลิตที่แท้จริง และสามารถนำข้อมูล ดังกล่าวไปใช้ในการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ ชุมชนสามารถนำวัสดุจากธรรมชาติมาใช้ในการกระบวนการผลิต กระบวนการแปรรูป และใช้บรรจุ ภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอันจะส่งผลดีต่อส่งผลดีต่อสุขภาพในระยะยาว ทำให้ประชาชนมี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ อภิญญา เชื้อช่างเขียน และ อนุพงษ์ วงศ์ไชย.(2561). ได้ศึกษา ต้นทุนและผลตอบแทนในการเพาะปลูกข้าวโพดหวานฝักสดของเกษตรกรภายใต้ระบบพันธะสัญญา

กับศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติจังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงของการขยายตัวของรายได้ของเกษตรกร คือ ตัวเกษตรกรเองที่ยังขาดความรู้ในเรื่องของการบริหารต้นทุนทางบัญชีฟาร์มและต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการเพิ่มผลตอบแทนในการเพาะปลูกข้าวโพดหวานผักสดให้กับเกษตรกรภายใต้ระบบพันธะสัญญากับทางไร่สุวรรณให้สูงขึ้น ควรจะมีการอบรมให้ความรู้กับเกษตรกรในเรื่อง การคิดบัญชีต้นทุนทางบัญชีและทางเศรษฐศาสตร์ และควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาศึกษาเกี่ยวกับราคาปัจจัยการผลิตของปีนั้นๆ พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลดต้นทุนการปลูกข้าวโพดหวานผักสด และการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิตให้ดียิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

กลุ่มมีการผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้ในการแปรรูปเองโดยส่วนใหญ่ ในกรณีที่กลุ่มมีวัตถุดิบไม่เพียงพอจะรับซื้อจากสมาชิกมากกว่าซื้อจากชุมชนอื่น แต่ถ้าจำเป็นต้องซื้อจากชุมชนอื่นต้องมีการเปรียบเทียบคุณภาพและราคาวัตถุดิบเป็นสำคัญ กลุ่มมีการสำรองวัตถุดิบเพื่อใช้ในการแปรรูปในจำนวนที่ไม่มากนัก และกลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัตถุดิบด้วย จึงควรมีการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ทั้งภายในชุมชน ระหว่างชุมชน และเครือข่ายระหว่างจังหวัดเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและลดต้นทุนด้านวัตถุดิบเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต กลุ่มมีการจ้างแรงงานจากสมาชิกในกลุ่มเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยส่วนใหญ่ อาจมีการจ้างแรงงานนอกกลุ่มบ้างแต่เป็นคนในท้องถิ่น และจ้างแรงงานนอกท้องถิ่นในงานที่คนในท้องถิ่นทำไม่ได้เนื่องจากขาดทักษะและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น การจ้างแยกเศษวัสดุออกจากข้าวเปลือก หรือเช่าเครื่องคัดแยกวัตถุดิบพร้อมคนคุมเครื่อง เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่กลุ่มจะไม่คิดค่าแรงงานที่จ่ายให้สมาชิกภายในกลุ่ม ทำให้การคำนวณต้นทุนแรงงานในต้นทุนผลิตคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ดังนั้นสมาชิกควรได้รับการอบรมในเรื่องการจัดทำต้นทุนผลิตที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งในกระบวนการผลิตต้นทุนการผลิตประกอบด้วย ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิตสอดคล้องกับ บุรีสร โตรัตน์. (2564) ศึกษา การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกผักอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อย กรณีศึกษาเครือข่ายเกษตรกรตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ต้นทุนผันแปรเป็นค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในกระบวนการผลิต เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ผลิตสามารถควบคุมได้ในระยะเวลาการผลิต ซึ่งต้นทุนผันแปรประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานในการประกอบกิจกรรมการผลิต ทั้งค่าแรงในการเตรียมดิน หวานเมล็ดพันธุ์ ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช เก็บเกี่ยวผลผลิต บรรจุภัณฑ์ เป็นต้น สำหรับการบริหารค่าใช้จ่ายในการผลิต กลุ่มมี

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

การจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต และมีการจ้างผู้ควบคุมการผลิตบ้างในกรณีที่สมาชิกในกลุ่มทำไม่ได้ มีการใช้ทรัพยากรหรืออุปกรณ์การผลิตร่วมกันเพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต กลุ่มมีการคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมทั้งสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆบ้างในบางปี ผู้วิจัยจึงเพิ่มเติมเรื่องการจัดทำทะเบียนคุมสินค้า ทะเบียนคุมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพื่อให้กลุ่มสามารถใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และคิดค่าเสื่อมราคาได้อย่างครบถ้วน

ในด้านการบริหารจัดการกลุ่มนั้น กลุ่มมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย ทั้งการจำหน่ายผ่านงานแสดงสินค้า ที่เมืองทองธานี การจัดจำหน่ายผ่านกิจกรรมที่ทางจังหวัด ทางอำเภอ จัดขึ้นในเทศกาลต่างๆ การจำหน่ายผ่านออนไลน์ การจำหน่ายผ่านเครือข่าย และการจำหน่าย ณ ที่ประกอบการของกลุ่ม กลุ่มมีค่าใช้จ่ายด้านบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ จ่ายค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์บ้าง และมีการทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์กลุ่ม เป็นต้น กลุ่มมีค่าใช้จ่ายในการออกงานแสดงสินค้า และจ่ายค่าตอบแทนให้สมาชิกไปขายสินค้า ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการจัดอบรมเพิ่มทักษะการขายบนออนไลน์ ได้แก่ การทำเพจ การทำแพลตฟอร์มบนโลกออนไลน์ เป็นต้น กลุ่มจัดทำบัญชี รับ – จ่าย แบบง่าย โดยใช้สมุดบัญชี จำนวน 1 – 2 เล่ม บันทึกรายการรับ รายการจ่าย ยอดคงเหลือ ยอดสินค้า ยอดเงินกู้ เป็นต้น โดยร้อยละ 30 สมาชิกทำการบันทึกรายการอย่างสม่ำเสมอ และอีกร้อยละ 70 สมาชิกจะบันทึกบัญชีเมื่อมีรายจ่ายเข้ามาเท่านั้น ซึ่งเกิดจากบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะและความสามารถในการบัญชี ขาดความตระหนัก และไม่เห็นความสำคัญในการทำบัญชี มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดทำบัญชี ซึ่งหลายกลุ่มคิดว่า ยุ่งยาก วุ่นวาย เสียเวลา ไม่มีบุคลากรเพียงพอในการจัดทำบัญชี ดังนั้นผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวางระบบบัญชีโดยใช้กระบวนการจัดทำบัญชีที่ไม่ยากและไม่ยุ่งยากเกินไป มีรูปแบบที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ทั้งแบบฟอร์มและสมุดบัญชีที่จำเป็นต้องใช้ มีระบบการจัดทำบัญชีที่โปร่งใส และอบรมเพิ่มเติมเรื่องการจัดการการเงินและการออม

กลุ่มมีการจ่ายค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนาให้กรรมการและสมาชิกเพื่อพัฒนาตนเอง จ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางออกนอกพื้นที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายสวัสดิการต่าง ๆ ให้สมาชิก เช่น เงินช่วยเหลือ เงินปันผล เป็นต้น แต่เนื่องจากกลุ่มมีโครงสร้างองค์กรไม่ชัดเจนทำให้การแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ชัดเจนไปด้วย บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการ ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะให้มีจัดประชุมเชิงปฏิบัติให้ผู้บริหารและสมาชิกเข้าใจและสามารถจัดโครงสร้างองค์กร และมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการทำงานที่ชัดเจนได้ สอดคล้องกับ สร้อยสุดา แสงจันทร์. (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์(ผักปลอดสารพิษ) ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ด้าน

การดำเนินงานการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์(ผักปลอดสารพิษ)ของสมาชิกได้แก่ด้านทรัพยากร มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอ ขาดความต่อเนื่องในการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย ยังไม่มีระบบแบบแผนการบริหารจัดการที่ชัดเจนแน่นอน ด้านการเงินและบัญชีคือ ขาดแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการ ขาดการบริหารด้านการเงินและบัญชี

จะเห็นได้ว่าการบริหารการผลิต แนวทางการบริหารจัดการต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนนั้น ชุมชนควรมีการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตและผู้ค้า ควรมีการเพิ่มทักษะแรงงาน และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งหลักการบริหารจัดการและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผลิตจะส่งผลดีต่อกลุ่มสอดคล้องกับ พิกุลพงษ์กลาง. (2559) ศึกษา การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิตของการปลูกข้าว กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ประกอบด้วยต้นทุนพันธุ์ แรงงานในครอบครัว หรือการจ้างแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเตรียมแปลงปลูก ค่าปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ สารกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นเครื่องสูบน้ำ วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ยพืชสด วัสดุสิ้นเปลือง ซึ่งการบริหาร ต้นทุนการผลิตดังกล่าวข้างต้นนั้น สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ตำบลออนใต้ต้องอาศัยการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิต และการบริหารต้นทุนการผลิตการปลูกข้าวจากหน่วยงาน ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปสู่แนวทางในการบริหารต้นทุนการผลิตของการปลูกข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ สามารถต่อยอดเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน อีกทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเกษตรอินทรีย์ โดยเน้นการปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการลดปัจจัยการผลิตภายนอก และหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีสังเคราะห์ มีการประยุกต์ใช้ธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิตและพัฒนาการต้านทานโรคของพืชและสัตว์เลี้ยงก่อให้เกิดผลผลิตที่ปลอดภัยจากสารพิษและช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และชุมชนสามารถปลูกพืชอินทรีย์หมุนเวียนได้ตลอดปี ซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรวรวิษฐ์ องคสิงห์. (2563) ศึกษาข้าวอินทรีย์:นวัตกรรมสังคมการเกษตรสู่มาตรฐานสากล ผลการวิจัย พบว่า กรรมวิธีที่ใช้พัฒนาการปลูกข้าว ทำให้ผลผลิตข้าวบ้านอุ่นแสงมีผลผลิตที่สูงขึ้น ปัจจัยสำคัญ อาทิ ลักษณะลมฟ้าอากาศที่ทราบได้จากกรมอุตุนิยมวิทยา รวมทั้งข้อมูลจากเครือข่ายชาวนาในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียงนำมาประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการปลูกข้าว เพราะข้าวในนาปีนั้นจะใช้น้ำฝนเป็นหลักที่จะช่วยให้ข้าวเจริญงอกงาม มีคุณภาพ มีความโดดเด่นเป็นที่ต้องการของลูกค้า

Citation : ภัทราพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgrisru.2024.65>

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มควรมีการจัดโครงสร้างองค์กรให้ชัดเจน มีการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถ สร้างทัศนคติที่ดีให้กับสมาชิกกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ สร้างความเข้าใจอันจะส่งผลให้เกิดความรักความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่ม

1.2 กลุ่มควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการที่ดี อันจะก่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

1.3 พัฒนาให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสม มีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมภายในที่ดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การส่งเสริมเรื่องเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานและร่วมมือกันพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์

เอกสารอ้างอิง (References)

กิตติยา ปริญญาสุรเดช, จตุรวิทย์ ศศิธรานนท์ และฉนวนพ สืบพิลา. (2564). การประยุกต์ใช้ต้นทุนฐานกิจกรรมในการคำนวณต้นทุนการผลิต กรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านศรีแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 15(2) : 327-336

ฉัตรวรวิทย์ องค์กรสิงห. (2563). ข้าวอินทรีย์ นวัตกรรมสังคมการเกษตรสู่มาตรฐานสากล. National Conference Nakhonratchasima College. 7 : 210-218

บุรสรกร ไตรรัตน์. (2564). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกผักอินทรีย์ของเกษตรกรรายย่อย กรณีศึกษาเครือข่ายเกษตรกรตำบลท่าตำหนัก อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. 10(2) : 59-71

พิกุล พงษ์กลาง. (2559). แนวทางการลดต้นทุนของการปลูกข้าว. วารสารเกษตรศาสตร์ธุรกิจประยุกต์ 10(2) : 17-26

Citation : Srasri, P. (2024). Product Cost Management Model for Product Processing Group

agriculture in Surin province. Journal of Local Governance and Innovation. 8(3) : 285-300; DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>

ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์, สุภาวดี ขุนทองจันทร์, สุวิทย์ โสภภาพ และสุมาลี เจริญจิตร. (2556)การศึกษา
บริบทของชุมชนในการคำนวณต้นทุนการผลิตข้าวอินทรีย์ในจังหวัดอุบลราชธานี. **วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 4(1) : 106-124

สร้อยสุตา แสงจันทร์. (2560). แนวทางการเพิ่มผลผลิต ของผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์(ผักปลอด
สารพิษ)ของสมาชิกชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.

อภิญา เชื้อช่างเขียน และ อนุพงษ์ วงศ์ไชย. (2561). ต้นทุนและผลตอบแทนในการเพาะปลูก
ข้าวโพดหวานผักสดของเกษตรกรภายใต้ระบบพันธะสัญญากับศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าว
ฟ่างแห่งชาติ. **แก่นเกษตร**46 ฉบับพิเศษ 1 : 683-689

Citation : ภัทรพร สระศรี. (2567). รูปแบบการบริหารต้นทุนผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดสุรินทร์.

วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(3) : 285-300;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2024.65>